

Obsah

1. Úvod do ochrany životního prostředí	4
2. Základní pojmy	7
2.1. Příroda a člověk	7
2.2. Historické etapy vztahu k přírodě	7
2.3. Definice pojmu ŽP	8
2.4. Přírodní zdroje	9
2.5. Ekosystém	9
1. Definice ekosystému	9
2. Biologický subsystém	10
3. Homeostáze ekosystému	10
4. Potravní (trofický) řetězec a potravní sítě	11
a) Trofická struktura ekosystému	11
b) Tok energie v ekosystému	11
2.6. Nejdůležitější ekologické zákony	12
2.7. Sluneční záření jako základní zdroj energie	12
1. Sluneční záření a biosféra	12
2. Sluneční záření a člověk	13
3. Trvale udržitelný rozvoj	14
3.1. Definice pojmu trvale udržitelný rozvoj	14
3.2. Závěry konference v Rio de Janeiro	14
3.3. Základní principy zajišťující trvale udržitelný rozvoj	15
3.4. Současné problémy realizace zásad trvale udržitelného rozvoje	16
4. Základní složky životního prostředí člověka	17
4.1. Ovzduší	17
1. Složení atmosféry	17
2. Teplotní inverze	17
3. Znečišťování ovzduší	17
4. Emise a imise	18
5. Smogové situace	20
6. Hluk jako specifická forma znečištění atmosféry	21
4.2. Voda	21
1. Hydrosféra	21
2. Sledované parametry vody	22
3. Látky znečišťující vodu	23
4. Havarijní zhoršení jakosti vod	23
5. Odběr, potřeba a spotřeba vody	23
4.3. Půda a další složky ŽP člověka	24
1. Vznik a složení půdy	24
2. Kontaminace a degradace půdy	25
3. Těžké kovy	25
4. Půdní fond	25
5. Další složky ŽP	25
a) Živé organizmy	25
b) Záření	26
c) Předměty vytvořené člověkem (fondy)	26
d) Působení radonu na živé organizmy	26

5. Odpady	27
5.1. Definice odpadu	27
5.2. Klasifikace odpadů	27
5.3. Odpady jako druhotné suroviny	27
5.4. Současné pojetí přístupu k odpadům	28
5.5. Zdroje informací o odpadech	29
5.6. Zneškodňování odpadů	30
5.7. Dovoz a vývoz odpadů	30
5.8. Podniková sféra a odpadové hospodářství	31
5.9. Vznik a likvidace radioaktivních odpadů	32
5.10. Mezinárodní srovnání produkce odpadů	32
5.11. Bezodpadové a maloodpadové technologie	33
5.12. Nebezpečné vlastnosti odpadů	33
5.13. Nelegální manipulace s nebezpečnými odpady	34
5.14. Cíle EU v oblasti odpadového hospodářství	35
6. Znehodnocování ŽP a jeho důsledky	36
6.1. Definice pojmu znehodnocování	36
6.2. Přímé a nepřímé působení negativních vlivů	36
6.3. Antropogenní změny přírody	37
6.4. Základní způsoby znehodnocování ŽP	37
6.5. Společenské důsledky znehodnocování ŽP	38
7. Ekonomické souvislosti problematiky ŽP	40
7.1. Ekonomická škoda ze znehodnocování ŽP	40
7.2. Náklady na zamezení znehodnocování ŽP	40
7.3. Národohospodářsky optimální kvalita ŽP	41
7.4. Ekonomické nástroje ekologické politiky státu	41
8. Hodnocení environmentálního rizika	43
8.1. Základní pojmy	43
8.2. Obsah hodnocení ER	43
8.3. Postup při hodnocení ER	43
8.4. Srovnávací hodnocení rizik	44
8.5. Hodnocení rizika ohrožení lidského zdraví	44
1. Identifikace nebezpečí	44
2. Hodnocení vztahu dávka-odezva	45
3. Hodnocení expozice	45
4. Charakterizace rizika	45
8.6. Řízení rizika	45
9. Ekologická politika státu a její nástroje v ČR	46
9.1. Základní pojmy a dokumenty	46
9.2. Nástroje ekologické politiky v ČR	48
10. Organizační systém ochrany ŽP v ČR	50
10.1. Organizační a institucionální uspořádání ochrany ŽP	50
10.2. Situace v podnikové sféře	51
11. Právní zajištění ochrany životního prostředí	52
11.1. Rozdělení právních norem ochrany ŽP	52
11.2. Základní právní normy	52
11.3. Právní úprava ochrany ŽP jako celku	52

11.4. Právní normy upravující ochranu jednotlivých složek nebo částí ŽP	53
1. Ochrana přírody	53
2. Odpady	53
3. Ovzduší	54
4. Voda	54
5. Půda	55
6. Právní normy k ochraně lesa	55
7. Integrovaná prevence a omezování znečištění	56
8. Nerostné bohatství	56
9. Jiné právní normy týkající se ochrany ŽP	56
12. Ekologická politika v mezinárodních rozměrech	57
12.1. Nástroje řešení mezinárodních problémů ŽP	57
12.2. Ekonomické nástroje ekologické politiky v mezinárodním měřítku	57
12.3. Vybrané instituce ekologické politiky na mezinárodní úrovni	57
12.4. Hlavní jednání a dohody o mezinárodních a globálních ekologických problémech	58
12.5. Ekologická politika evropského společenství	59
13. Globální problémy životního prostředí	63
13.1. Globální oteplování (globální klimatická změna - global climate change)	63
13.2. Narušování ozónové vrstvy	63
13.3. Kyselé atmosférické srážky	64
13.4. Ohrožení biologické diversity	64
13.5. Degradace půdy	64
13.6. Kontaminace vod	65
13.7. Produkce odpadů	65
13.8. Poškozování přírodních "ekologických služeb" Země	65
13.9. Růst lidské populace	65
13.10. Růst spotřeby zdrojů	65
14. Vybrané dílčí informační problémy ŽP	66
14.1. Geografické informační systémy	66
14.2. Informační služby Internetu	66
15. Environmentální management a podniková ochrana životního prostředí	68
15.1. Nové tendence ekologické politiky podniků	68
15.2. Podnikatelská charta pro trvale udržitelný rozvoj	68
15.3. Standardy systému environmentálního managementu a jejich zavádění	70
1. Terminologie standardů EMS	70
2. Environmentální audit (ekoaudit)	71
3. Postup zavedení a proces certifikace EMS	72
Použitá literatura	75